

Utsänt till: Medlemmarna i AGS 443,
samt för kännedom till: M Sjölander,
H Olsson och B Pekkari

PROTOKOLL

fört vid möte den **22 maj 2012** hos Svetskommissionen.

Närvarande:

Lennart Wittung, Esab (ordf)
Mathias Lundin, Svetskommissionen
Ravi Vishnu, Outokumpu Stainless
Timo Vuli, Esab

1. Mötets öppnande och godkännande av dagordning

Ordföranden Lennart Wittung öppnade mötet. Ravi Vishnu hälsades särskilt välkommen till sitt första möte. Dagordningen godkändes utan kompletteringar.

2. Föregående mötes protokoll (2079/2011 från 2011-10-12)

Protokollet genomgicks och följande noterades:

§7 Slutomröstningen för FprEN ISO 3581 (UAP) avslutades 2011-12-07

Diskuterade också bakgrunden till standardiseringsarbetet och hur det är organiserat.

Protokollet godkändes.

3. ELEKTRODPORTALEN[©]

Mathias presenterade status för ELEKTRODPORTALEN[©].

Mathias hade åter stött på Oerlikon om medverkan i ELEKTRODPORTALEN[©] med sina CE-märkta tillsatsmaterial. De har lovat återkomma med detta och kommer även medverka i AGS 443 med Jens Pedersen.

URLer till nya datablad för Böhler Weldings produkter Böhler, T-PUT, Soudokay och Fontargen efterlyses.

Timo återkommer om tillsatsmaterial för hårdpåssvetsning så att de kan tillföras listan under SS-EN 14700. Medlemmarna i gruppen ombeds inkomma med CE-märkta produkter för hårdpås-svetsning om dem önska få dessa införda.

Bilden ska också uppdateras med avseende på ISO 3581 (ersatt EN 1600), ISO 14174 (ersatt EN 760) och 18275 (ersatt EN 757). Dessutom läggs SS-EN ISO 12153 till för rörelektroder nickelbas.

Timo nämnde att en organisation/webbsida kallad Byggvarubedömningen har listat tillsatsmaterial som ”innehåller kvarts” som ”icke godkända av hälsoskäl”. Man har alltid SiO₂ i höljet, men detta är inte kvarts utan silikat. Men mineralet kvarts används inte längre som råmaterial. Man kan inte gå in på Byggvarubedömningen utan att vara ansluten.

4. Lägesrapport ISO/TC 44/SC 3

Nästa möte är 4-5 juni 2012 i Berlin. Dagordningen finns i N 915.

5. Lägesrapport avseende CEN/TC 121/SC 3

Senaste mötet var 16 januari 2012 i Berlin. Protokoll finns i N 979.

Lennart noterade att representationen från de olika länderna har blivit låg. Tre länder medverkade, Sverige, Holland och Tyskland, vilket han betecknar som oroväckande. Har tidigare haft frekvent representation från England, Frankrike och Italien. Men detta är inte oväntat eftersom det tekniska arbetet sker i ISO/TC 44/SC 3. Men det är tyvärr inte större europeiskt deltagare där heller.

Lennart hade frågat Damian Kotecki vilken(a) ISO som är implementerade som AWS, och hur. Han presenterade en rapport cirkulerad som ISO/TC 44 N1862 som anger motsvarande standardbeteckningar i Japan, USA, Korea etc och huruvida de bygger på ISO. Intressant dokument som **bifogas** protokollet. Finns även tillgängligt via www.svets.se/toolbox.

Ett nytt projekt har startats för indelning av svetselektroder för koppar:

prEN ISO/PWI 17777 "Covered electrodes for manual metal arc welding of copper and copper alloys – Classification"

Man har tagit fram ett förslag i CEN/TC 121/SC 3 som ska diskuteras i ISO/TC 44/SC 3 i juni och antas komma på CD-omröstning efter det.

Noterades även att standarden för indelning av tillsatsmaterial för hårdpås svetsning ska revideras. prEN 14700 är godkänd för teknisk omröstning. Det finns en ISO/TR 22824 men som inte går att indela tillsatsmaterial efter. Alltså ingen morsvarighet som kan ersätta EN 14700.

Noterade också att revisionen EN 13479 fortfarande är i baklås. Svenska kommentarer finns i N 857 och är primärt angående uppdatering samt klargöranden.

Nästa möte med CEN/TC 121/SC 3 blir den 19 mars 2013 i Berlin.

6. Standarder och förslag

Ordföranden föredrog från sammanställningar enligt **bifogade** sammanställningar:

- Standard News – Welding Consumables-05/2012
- Product standards + Amendments
- Other Standards
- AWS-EN-ISO

Samtliga nypublicerade standarder och numrerade dokument finns tillgängliga på <http://li.sis.se/tk134/ags443> under mapp 06.

Kommenteras under punkterna nedan.

6.1. *Publicerade standarder*

Ordföranden noterade att:

- 8 st EN ISO har blivit fastställda hittills i år, två i februari, en i mars & fem i maj.
- Sverige har haft en mycket aktiv roll i revisionen av ISO 14174 och ISO 3690.
- I princip samtliga ISO-standarder för tillsatsmaterial för svetsning (SC 3) är EN ISO. Undantag t.ex. ISO 2401 som dock är identisk med EN 22401.
- Inga ytterligare förväntas fastställas det närmaste året

Följande har publicerats hittills under 2012

Beteckning	Titel
ISO 3581:2012	Tillsatsmaterial för svetsning – Belagda elektroder för manuell metallbågs svetsning av rostfria och värmebeständiga stål – Indelning (ISO 3581:2003+Cor1:2008+Amd1:2011)
EN ISO 14174:2012	Tillsatsmaterial för svetsning – Pulver för pulverbågs svetsning och elektroslags svetsning – Indelning
EN ISO 3690:2012	Svetsning - Bestämning av hydrogenghalt i ferritiska bågs svetsgods

Beteckning	Titel
EN ISO 12153:2012	Tillsatsmaterial för svetsning - Rörelektroder för metallbågsvetsning med eller utan gasskydd av nickel and nickellegeringar - Indelning
EN ISO 18275:2012	Tillsatsmaterial för svetsning - Belagda elektroder för manuell metallbågsvetsning av höghållfasta stål - Indelning
EN ISO 16834:2012	Tillsatsmaterial för svetsning – Trådelektroder, trådar, stavar och svetsgods för gasmetallbågsvetsning av höghållfasta stål – Indelning
EN ISO 21952:2012	Tillsatsmaterial för svetsning – Trådelektroder, trådar, stavar och svetsgods för gasmetallbågsvetsning av varmhållfasta stål – Indelning
EN ISO 24598:2012	Tillsatsmaterial för svetsning – Trådelektroder, rörelektroder och elektrod-pulverkombinationer för pulverbågsvetsning av varmhållfasta stål – Indelning

6.2. Röstningsresultat

Samtliga godkända vid omröstning och fastställda, se punkt 6.1.

6.3. Övriga pågående projekt/Arbetsprogram

Arbetsprogrammet för ISO/TC 44/SC3 finns i N896 och för CEN/TC 121/SC3 i N948.

Se angående MMA för koppar respektive hårdpås svetsning under punkt 5 ovan.

Diskuterar nytt projekt om keramiskt rotstöd i samarbete med ISO/TC 8/SC 8/WG 8. ISO/NP 17683 tas upp under kommande möte med ISO/TC 44/SC 3.

7. Svenskt svar på kommande omröstningar

Inga väntas inom kommande halvår.

8. Systematic Review 2012

Systematic review, SR, pågår för ISO 18273 för indelning av trådar och trådelektroder för aluminium, till 2012-07-15.

Beslut: Vi röstar för att bekräfta ISO 18273 för ytterligare 5 år.

Under 2013 kommer 10 SR, ISO 14175, 636, 24373, 3581, 1071, 6848, 14172, 17632, 17634, 18276.

9. Medlemsfrågor

Noterar ny medlem i gruppen Jens Pedersen från Oerlikon Skandinavien.

Mathias ska vidarebefordra protokollet även till Castolin och Grytgöls Bruk (ej medlemmar), och erbjuda dem att medverka i gruppen. Grytgöls Bruk bör tillfrågas om medlemskap och om de har CE-märkta tillsatsmaterial.

10. Övriga frågor

Diskuterade fråga från Böhler Welding angående nya beteckningar i ISO 3581 besvarades. 23 7 N och 21 10 N finns i ett tillägg i slutet av standarden.

Ravi återkommer om Outokumpu tycker att den nya föreslagna grupp 10.3 ska vara för Ni ≤ 2 % eller ≤ 4 %, beroende på om 2404 bör placeras i 10.3 eller ej.

11. Nästa sammanträde

Nästa möte bestämdes till tisdagen **den 27 november 2012** kl 10.00 hos Svetskommissionen alternativt som telefonmöte.

Vid protokollet

Mathias Lundin